

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců Mgr. Jany Volkové a Mgr. Michala Rendy ve věci

žalobců: a) **J. P.**, narozený dne X
bytem Z. P. 6, X J.

b) **A. P.**, narozena dne X
bytem Z. P. 6, X J.

oba zastoupeni advokátem Mgr. Pavlem Švestákem
sídlem Starobranská 4, Šumperk

proti

žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc

za účasti: **G., s. r. o.**, IČO X
sídlem K. 96/940, X Ú. n. L.
zastoupena advokátem Mgr. Kamilem Stypou
sídlem Rubešova 162/8, 120 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 10. 2016, č. j. KUOK 102557/2016,
a č. j. KUOK 103519/2016, ve věci vyvlastnění,

takto:

I. Řízení o žalobě žalobce a) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 10. 2016, č. j. KUOK 102557/2016, se v části, v níž bylo zamítnuto odvolání žalobce a) proti výroku 3. rozhodnutí Městského úřadu Jeseník, Odboru stavebního úřadu a územního plánování, ze dne 14. 6. 2016, č. j. MJ/23568/2016/OSUUP/Dr, a v této části rozhodnutí Městského úřadu Jeseník potvrzeno, **vylučuje** k samostatnému projednání.

II. Řízení o žalobě žalobkyně b) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 10. 2016, č. j. KUOK 103519/2016, se v části, v níž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně b) proti výroku 3. rozhodnutí Městského úřadu Jeseník, Odboru stavebního úřadu a územního plánování, ze dne 14. 6. 2016, č. j. MJ/30937/2016/OSUUP/Dr, a v této části rozhodnutí Městského úřadu Jeseník potvrzeno, **vylučuje** k samostatnému projednání.

III. Ve zbytku se žaloba **zamítá**.

IV. Žádný z účastníků řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

V. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A) Vymezení věci

1. Žalobci se včasné podanou žalobou domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 10. 2016, č. j. KUOK 102557/2016 a č. j. KUOK 103519/2016, (dále jen „napadená rozhodnutí“), kterými žalovaný zamítl odvolání žalobců proti rozhodnutím Městského úřadu Jeseník, Odboru stavebního úřadu a územního plánování (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 14. 6. 2016, č. j. MJ/23568/2016/OSUUP/Dr a č. j. MJ/30937/2016/OSUUP/Dr, a tato rozhodnutí potvrdil. Správní orgán I. stupně rozhodl o omezení vlastnického práva u pozemků ve vlastnictví žalobců zřízením věcného břemene, o lhůtě, ve které je společnost R. G. s. r. o. (v napadených rozhodnutích žalovaného její nástupce, společnost G. s. r. o., dále jen „vyvlastnitel“) povinen zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění, o náhradě za vyvlastnění a o náhradě nákladů řízení.

B) Žaloba

2. Žalobci požadovali, aby krajský soud zrušil napadená rozhodnutí žalovaného. Konkrétně namítali, že:

a) se správní orgány nezabývaly možností vést plynárenskou soustavu v jiném území a dále střetem veřejných zájmů. Správní orgány měly zkoumat, zda neexistuje jiné území, které by bylo způsobem využití vhodné pro vedení plynárenské soustavy a na kterém by nedocházelo k omezení vlastnického práva jiných subjektů. Nemovitosti ve vlastnictví žalobců jsou zemědělskou půdou, která má značný význam k zajištění reprodukce krajiny. Správní orgány také nezdůvodnily, proč je zvolená trasa vedení plynovodu jediná možná a nezabývaly se tím, proč veřejný zájem na vedení plynovodu převažuje nad nedotknutelností vlastnického práva žalobců;

b) vyvlastnitel neuzavřel s žalobci smlouvu o zřízení věcného břemene. Podle § 59 odst. 2 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických

odvětvích a o změně některých zákonů (dále jen „energetický zákon“), byl provozovatel distribuční soustavy povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely plynárenských zařízení, a to smluvně s vlastníkem nemovitosti. Neuzavření smlouvy o zřízení věcného břemene nebylo v posuzované věci způsobeno žalobci, protože vyvlastnitel předložil žalobcům návrh smlouvy v podobě, která neodpovídala rozsahu dotčení jejich práv. V průběhu jednání mezi vyvlastnitelem a žalobci došlo následně ke shodě na podstatných náležitostech smlouvy, a to v návrhu smlouvy ze dne 11. 4. 2014, ve kterém se smluvní strany domluvily na kompenzaci ve výši 495 Kč za m². Tento návrh smlouvy sice vyvlastnitel nepodepsal, ale předložil ji jako podklad ve správním řízení vedeném u Městského úřadu v Jeseníku pod sp. zn. MJ/11600/2013/OSMI/Š. Vyvlastnitel tak se smlouvou nakládal, jako by byla platná;

c) výše úplaty za zřízení věcného břemene je nesprávná. Vyvlastnitel v dokumentu nazvaném jako Smlouva o zřízení věcného břemene ze dne 23. 7. 2014 navrhl úplatu za zřízení věcného břemene v nedostatečné výši. Vycházel ze znaleckého posudku č. 2014/254, vypracovaného Ing. P. K. Znalec nezdůvodnil, jak dospěl k procentnímu vyjádření simulovaného nájemného za situace, kdy výpočet nedokládá srovnáním s žádným obdobným vztahem v dané lokalitě. Nově navržená výše úplaty za omezení vlastnického práva nebyla stanovena na základě řádného odůvodnění znaleckým posudkem, a proto se nejednalo o návrh ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (dále jen „zákon o vyvlastnění“). Podle žalobců správní orgány určily náhradu za zřízení věcného břemene v nedostatečné míře, zcela neodpovídající rozsahu omezení vlastnického práva; náhrada nepokrývá ani náklady žalobců. Žalobci mají za to, že jim měly být nahrazeny i náklady na zastoupení advokátem ve správním řízení podle § 10 odst. 2 zákona o vyvlastnění. Podle žalobců jsou náklady na zastoupení advokátem účelně vynaloženým nákladem vzniklým v souvislosti s vyvlastněním, který mají správní orgány povinnost žalobcům nahradit;

d) ke stanovení náhrady za vyvlastnění dle znaleckého posudku nebyly splněny zákonné podmínky. Podle žalobců správní orgány neměly při stanovení výše náhrady za zřízení věcného břemene vycházet ze znaleckého posudku J. Š. Podle žalobců jim nebyla správně doručena výzva k určení znalce a o následném odvolání proti této skutečnosti odvolací orgán nerozhodl. Náhrada tak byla stanovena nezákonně;

e) znalecký posudek, jehož závěry se správní orgány řídily při stanovení náhrady za zřízení věcného břemene, neodpovídá pravidlům pro oceňování majetku a je v rozporu se zákonem č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku. Znalec měl při zpracování znaleckého posudku pro určení náhrady za zřízení věcného břemene vycházet ze Smlouvy o zřízení věcného břemene ze dne 11. 4. 2014 jako ze smlouvy o smlouvě budoucí a z ceny nájmu pozemku v dané lokalitě; toto zjištění však ze znaleckého posudku nevyplývá. Předložený znalecký posudek byl pro vadnost v řízení před správními orgány nepoužitelný a správní orgány jej neměly použít jako podklad pro určení náhrady za vyvlastnění;

f) správní orgány stanovily nepřiměřeně dlouhou dobu pro zahájení účelu vyvlastnění a nenabídly žalobcům náhradní pozemek. Skutečnost, že má být zřízeno věcné břemeno z důvodu vedení plynovodního potrubí neodůvodňuje, že byla stanovena doba pro zahájení účelu vyvlastnění v nejvyšší přípustné míře, kterou zákon umožňuje. Správní orgány se také nepokusily nahradit újmu žalobců nabídkou jiného pozemku.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

C) Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě sdělil, že:
4. ad a) v průběhu vyvlastňovacího řízení je třeba prokázat soulad s cíli a úkoly územního plánování. Tomuto zákonnému požadavku vyvlastnitel vyhověl tím, že ve vyvlastňovacím řízení předložil územní rozhodnutí Městského úřadu Jeseník ze dne 9. 5. 2013, č. j. MJ/11600/2013/08/OSMI/Š, kterým tento správní orgán rozhodl, že vedení plynovodu bude umístěno mimo jiné nad pozemky ve vlastnictví žalobců. Územní rozhodnutí nabylo právní moci dne 31. 5. 2013. Dne 20. 4. 2015 podal vyvlastnitel u správního orgánu I. stupně žádost o prodloužení platnosti územního rozhodnutí, požádal tak o prodloužení územního rozhodnutí před uplynutím jeho platnosti. S ohledem na ustanovení § 93 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), se běh lhůty platnosti územního rozhodnutí podáním žádosti stavěl, územní rozhodnutí tak bylo v době řízení o vyvlastnění platné a správní orgány byly oprávněny z něj vycházet.
5. Žalovaný doplnil, že veřejný zájem na zřízení a provozování plynovodu spatřoval v tom, že plynovod by měl zásobovat strategickou komoditou, zde zemním plynem, významnou část území a přispíval by k jejímu rozvoji. Tento veřejný zájem převažuje nad zachováním dosavadních práv žalobců;
6. ad b) smlouva o smlouvě budoucí obsahovala částku, kterou navrhli žalobci, nikoli vyvlastnitel. Listina předložená žalobci neobsahuje podpis zástupců vyvlastnitele. Žalovaný měl za to, že se jedná o návrh smlouvy o smlouvě budoucí na zřízení věcného břemene, kterou žalobci zaslali vyvlastniteli. Ten tento návrh vzhledem k nepřiměřené ceně za zřízení věcného břemene nepřijal. O platnou smlouvu se tak nejednalo;
7. ad c) náklady na zastoupení nejsou náklady přímo spojené s vyvlastněním, ale s uplatněním práv, které však žalobci mohli uplatňovat sami. Podle § 79 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „s. ř.“), se náklady za právní zastoupení nezařazují do nákladů řízení;
8. ad d) správní orgán I. stupně oznámil žalobcům dne 20. 1. 2015 zahájení vyvlastňovacího řízení a současně žalobce vyzval, aby ve lhůtě 10 dní od doručení výzvy požádali jimi zvoleného znalce o vyhotovení znaleckého posudku za účelem stanovení náhrady za zřízení věcného břemene. Protože žalobci správnímu orgánu I. stupně ve stanovené lhůtě neoznámili, že znalce o vyhotovení znaleckého posudku požádali, určil správní orgán I. stupně znalce pro vypracování znaleckého posudku pro určení náhrady samostatně. Doplnil, že žalobci brojili ve správním řízení toliko proti oznámení o zahájení vyvlastňovacího řízení, nikoli proti lhůtě k oznámení znalce. Správní orgán I. stupně proto vyhodnotil podání žalobců jako námitky, kterými se zabýval;
9. ad e) znalecký posudek pro stanovení náhrady za zřízení věcného břemene byl zpracován v souladu se zákonem o oceňování majetku. Znalec J. Š. vycházel při zpracování posudku z tzv. simulovaného nájemného, protože obdobný typ nemovitostí, jako je ve vlastnictví žalobců, nebývá pronajímán, tedy nelze objektivně určit hodnotu nájemného. Znalecký posudek byl zpracován v souladu s platnými právními předpisy a metodickým pokynem Ministerstva financí. Znalec dále nemohl při výpočtu náhrady za zřízení věcného břemene vycházet ze smlouvy uzavřené mezi žalobci a vyvlastnitelem, protože smlouva o zřízení

věcného břemene nikdy nebyla oběma stranami odsouhlasena a podepsána, proto ji znalec nemohl použít jako podklad pro zpracování znaleckého posudku;

10. ad f) lhůta, ve které je vyvlastnitel povinen zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění, je upravena v ustanovení § 24 odst. 3 písm. c) zákona o vyvlastnění a nesmí být delší než dva roky od právní moci rozhodnutí. Správní orgán I. stupně vzhledem k rozsáhlosti a složitosti účelu vyvlastnění určil nejdelší zákonem předvídanou lhůtu, kterou žalovaný považuje za přiměřenou. Uzavřel, že poskytnutí náhrady ve formě jiného pozemku či stavby předvídá ustanovení § 11 zákona o vyvlastnění pouze v případě odnětí vlastnického práva k pozemku, nikoli omezením vlastnického práva zřízením věcného břemene.
11. Osoba zúčastněná na řízení se k žalobě nevyjádřila.

D) Skutková zjištění vyplývající ze správního spisu

12. Ze správního spisu vyplynuly následující pro rozhodnutí relevantní skutečnosti:
13. Společnost R. G., s. r. o., podala jako vyvlastnitel ke správnímu orgánu I. stupně dvě žádosti o zahájení vyvlastňovacího řízení ze dne 15. 12. 2014. Jako pozemky dotčené žádostí označila pozemky parc. č. X a X v k. ú. P. u J. a obci P. Žádostmi se domáhala omezení vlastnického práva zřízením věcného břemena. Ke svým žádostem přiložila mimo jiné návrh smlouvy o zřízení věcného břemene ze dne 23. 7. 2014, č. sml. X, jejímiž stranami byl žalobce a) a vyvlastnitel, a č. sml. X, jejímiž stranami byla žalobkyně b) a vyvlastnitel, přičemž oba návrhy byly podepsány pouze vyvlastnitelem.
14. V průběhu správního řízení předložili žalobci Smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene ze dne 11. 4. 2013, která však byla podepsána toliko žalobci, nikoli vyvlastnitelem.
15. Správní orgán I. stupně uvědoměním o zahájení vyvlastňovacího řízení ze dne 20. 1. 2015, č. j. MJ/03360/2015/OSMI/Ca, oznámil žalobkyni b), a č. j. MJ/03366/2015/OSMI/Ca, oznámil žalobci a) zahájení řízení ve věci omezení vlastnického práva vlastníka pozemku. V shodných dokumentech usnesením určil žalobcům lhůtu 10 dní ode dne doručení usnesení k požádání o vyhotovení znaleckého posudku za účelem stanovení náhrady za omezení vlastnického práva.
16. Vyrozměním o ustanovení znalce ze dne 29. 4. 2015, č. j. MJ/21507/2015/SMI/Ca, informoval správní orgán I. stupně žalobce a) a vyrozuměním ze dne 29. 4. 2015, č. j. MJ/21501/2015/OSMI/Ca, žalobkyni b), že vzhledem k marnému uplynutí lhůty pro předložení znaleckého posudku ustanovil usneseními ze dne 28. 4. 2015, č. j. MJ/21437/2015/OSMI/Ca, a č. j. MJ/21507/2015/OSMI/Ca soudním znalcem pana J. Š., H. 38/727, P., a uložil mu stanovení ceny práva odpovídající předmětnému věcnému břemenu.
17. Městský úřad Jeseník vydal dne 14. 6. 2016 rozhodnutí č. j. MJ/30937/2016/OSUUP/Dr, kterým rozhodl ve výroku 1. o omezení vlastnického práva k pozemku parc. č. X v k. ú. P. u J. v rozsahu 486,32 m² z celkové výměry pozemku, jehož vlastníkem byla žalobkyně b), a to zřízením věcného břemene pro stavbu „REKO VTL 663010 DN200 ZI Z. H. – P. – Č. V.“ ve prospěch vyvlastnítele R. G., s. r. o., K. 96/940, Ú. n. L. Výrokem 2. rozhodl správní orgán I. stupně o určení lhůty, v jaké je vyvlastnitel povinen zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění. Tuto lhůtu určil v délce dvou let od nabytí právní moci rozhodnutí. Výrokem 3. rozhodl správní orgán I. stupně o náhradě za vyvlastnění, kterou určil ve výši

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

490 Kč jako jednorázovou náhradu, kterou uložil vyvlastniteli zaplatit vyvlastňovanému ve lhůtě 60 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Ve výroku 4. správní orgán I. stupně rozhodl o náhradě nákladů řízení.

18. Městský úřad Jeseník vydal dne 14. 6. 2016 rozhodnutí č. j. MJ/23568/2016/OSUUP/Dr, kterým rozhodl ve výroku 1. o omezení vlastnického práva k pozemku parc. č. X v k. ú. P. u J. v rozsahu 1416,98 m² z celkové výměry pozemku, jehož vlastníkem byl žalobce a), a to zřízením věcného břemene pro stavbu „REKO VTL 663010 DN200 ZI Z. H. – P. – Č. V.“ ve prospěch vyvlastnitel R. G., s. r. o., K. 96/940, Ú. n. L. Výrokem 2. rozhodl správní orgán I. stupně o určení lhůty, v jaké je vyvlastnitel povinen zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění. Tuto lhůtu určil v délce dvou let od nabytí právní moci rozhodnutí. Výrokem 3. rozhodl správní orgán I. stupně o náhradě za vyvlastnění, kterou určil ve výši 1 420 Kč jako jednorázovou náhradu, kterou uložil vyvlastniteli zaplatit vyvlastňovanému ve lhůtě 60 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Ve výroku 4. správní orgán I. stupně rozhodl o náhradě nákladů řízení.
19. Žalobkyně b) a žalobce a) proti rozhodnutím ze dne 14. 6. 2016 podali odvolání ze dne 28. 6. 2016, která žalovaný napadenými rozhodnutími zamítl a obě rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

E) Posouzení věci krajským soudem

20. Krajský soud ověřil, že žalobu podaly osoby k tomu oprávněné, po vyčerpání řádných opravných prostředků a žaloba splňuje všechny formální náležitosti. Žalobci podali žalobu ve lhůtě dle § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Je tedy věcně projednatelná.
21. Krajský soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodoval krajský soud bez nařízení jednání.

ad a) Možnost vedení plynovodu v jiném území a střet veřejných zájmů.

22. Podle § 3 odst. 2 zákona o vyvlastnění *sleduje-li se vyvlastněním provedení změny ve využití nebo v prostorovém uspořádání území, včetně umísťování staveb a jejich změn, lze je provést, jen jestliže je v souladu s cíli a úkoly územního plánování*. Z ustanovení § 18 odst. 3 zákona o vyvlastnění vyplývá, že vyvlastnitel má povinnost k žádosti o vyvlastnění připojit územní rozhodnutí, vyžaduje-li jeho vydání zvláštní zákon, zde stavební zákon. Jedním z podkladů pro rozhodnutí o vyvlastnění je tak územní rozhodnutí, v němž je vymezeno plánované vedení stavby.
23. Správní orgány jako vyvlastňovací orgány jsou oprávněny rozhodovat a posuzovat skutečnosti toliko v rámci své pravomoci stanovené zákonem. Ta je upravena v § 24 zákona o vyvlastnění. Podle § 24 odst. 1 zákona o vyvlastnění správní orgán žádost o vyvlastnění zamítne, není-li v řízení prokázáno, že jsou splněny podmínky pro vyvlastnění. Dospěje-li k závěru, že podmínky pro vyvlastnění jsou splněny, rozhodne samostatnými výroky o vyvlastnění práv k pozemku nebo ke stavbě a o náhradě za vyvlastnění (§ 24 odst. 2 zákona o vyvlastnění).

24. Podle § 24 odst. 3 zákona o vyvlastnění výroky o vyvlastnění práv k pozemku nebo ke stavbě vyvlastňovací úřad
- a) rozhodne o*
- 1. zrušení nebo omezení práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě, jichž se vyvlastnění týká, nebo*
 - 2. omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě zřízením věcného břemene ve prospěch vyvlastnítele a vymezí jeho obsah, anebo*
 - 3. odnětí vlastnického práva vyvlastňovaného k pozemku nebo ke stavbě a o jeho přechodu na vyvlastnítele,*
- b) rozhodne, vyžaduje-li to veřejný zájem, která práva spojená s pozemkem, stavbou nebo jejich částí vyvlastněním nezaniknou,*
- c) určí, v jaké lhůtě je vyvlastnitel povinen zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění; lhůta nesmí být delší než 2 roky od právní moci rozhodnutí.*
25. Správní orgán je oprávněn v řízení o vyvlastnění dále rozhodnout o náhradě za vyvlastnění. Podle § 24 odst. 4 písm. a) zákona o vyvlastnění stanoví výši náhrady pro vyvlastňovaného, podle § 24 odst. 4 písm. b) zákona o vyvlastnění určí, jaký pozemek nebo stavba přechází do vlastnictví vyvlastňovaného, podle § 24 odst. 4 písm. c) zákona o vyvlastnění určí, jakou částku z náhrady pro vyvlastňovaného je vyvlastnitel povinen poskytnout zástavnímu věřiteli, podzástavnímu věřiteli nebo oprávněnému ze zajišťovacího převodu práva na úhradu splatných zajištěných pohledávek, a podle § 24 odst. 4 písm. d) zákona o vyvlastnění uloží vyvlastniteli, aby nahradil vyvlastňovanému jím vynaložené náklady na vyhotovení znaleckého posudku.
26. Ze shora uvedeného jasně vyplývá, že správní orgány ve vyvlastňovacím řízení vycházejí z předložených podkladů a rozhodují toliko o vlastním vyvlastnění a o náhradě za vyvlastnění. Ze zákona o vyvlastnění nevyplývá pravomoc správních orgánů jako vyvlastňovacích úřadů zpochybňovat umístění stavby vyplývající z rozhodnutí jiných správních orgánů, či samostatně posuzovat jiné otázky týkající se území. Pokud by tak správní orgány učinily, jednaly by nad rámec zákonem stanovené pravomoci a zosobovaly by si rozhodovací pravomoc v oblasti, která jim nepřísluší. Krajský soud proto v posuzované věci dále pouze zkoumal, zda vyvlastnitel k žádosti o vyvlastnění přiložil územní rozhodnutí, ze kterého mohly správní orgány v dané věci vycházet, a zda bylo toto územní rozhodnutí platné.
27. Krajský soud zjistil, že vyvlastnitel v posuzované věci předložil územní rozhodnutí ze dne 9. 5. 2013, které nabylo právní moci dne 31. 5. 2013. Podle § 93 odst. 1 stavebního zákona *územní rozhodnutí o umístění stavby, změně využití území, změně vlivu užívání stavby na území a o dělení nebo scelování pozemků platí 2 roky ode dne nabytí právní moci.* Územní rozhodnutí ze dne 9. 5. 2013 tak bylo platné do 31. 5. 2015, od 1. 6. 2015 pozbývalo platnosti. Dne 20. 4. 2015, tedy před uplynutím platnosti územního rozhodnutí, podal vyvlastnitel žádost o prodloužení jeho platnosti u příslušného správního orgánu. Podle § 93 odst. 3 stavebního zákona *dobu platnosti územního rozhodnutí může stavební úřad na odůvodněnou žádost prodloužit; podáním žádosti se běh lhůty platnosti rozhodnutí staví.* V době rozhodování správního orgánu I. stupně či žalovaného v této věci nebylo řízení o prodloužení platnosti územního rozhodnutí pravomocně skončeno. Vzhledem

k citovanému ustanovení § 93 odst. 3 stavebního zákona bylo tedy územní rozhodnutí ze dne 9. 5. 2013 platné i v době rozhodování správních orgánů o vyvlastnění a správní orgán I. stupně a žalovaný z něj byli oprávněni vycházet.

28. Jak bylo uvedeno shora, předložil-li vyvlastnitel platné územní rozhodnutí, nebyly správní orgány oprávněny umístění stavby nijak zpochybňovat či zkoumat jinou trasu vedení plynovodu. Nepochybily tak, pokud se jiným vedením trasy nezabývaly. Žalobní námitka a) není v této části důvodná.
29. Krajský soud se dále zabýval námitkou o neposouzení střetu veřejných zájmů. Veřejný zájem na výstavbě plynovodu vyplývá přímo ze zákona. Podle § 2 odst. 2 písm. b) bod 1 energetického zákona se *distribuční soustavou v plynárenství rozumí vzájemně propojený soubor vysokotlakých, středotlakých a nízkotlakých plynovodů, plynovodních přípojek ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy a souvisejících technologických objektů, včetně systému řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k převodu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů, který není přímo propojen s kompresními stanicemi a na kterém zajišťuje distribuci plynu držitel licence na distribuci plynu; distribuční soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu*. Správní orgán I. stupně se otázkou, zda existuje veřejný zájem na realizaci záměru vyvlastnitel, také zabýval na str. 4 rozhodnutí. Vysvětlil, že díky výstavbě plánovaného plynovodu bude významná část území zásobována strategickou komoditou, zemním plynem, a tím dojde k rozvoji území. Vzhledem k tomu, že ochranu vlastnického práva žalobců nelze považovat za veřejný zájem, neboť vlastnické právo je právem soukromým, nedošlo ke střetu dvou veřejných zájmů a správní orgány nebyly povinny v rámci odůvodnění napadených rozhodnutí poměřovat, který veřejný zájem převažuje nad druhým. Správní orgány nepochybily, pokud se touto otázkou nezabývaly. Námitka a) tak není ani v této části důvodná.

ad b) Neuzavření smlouvy o zřízení věcného břemene

30. Z podkladů obsažených ve správním spisu [např. z dopisu společnosti R. D. s., s. r. o. ze dne 23. 7. 2014 nazvaného Předložení návrhu smlouvy o získání potřebných práv k pozemku, resp. práva odpovídajícího věcnému břemenu, č. j. 8000/Ma/0043/14, adresovaného žalobci b)] vyplývá, že jednání o uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene mezi žalobci a vyvlastnitelem skutečně proběhlo, přičemž tuto skutečnost žalobci ani nečiní spornou. Vyvlastnitel v řízení před správním orgánem I. stupně předložil k žádosti o vyvlastnění návrh smlouvy o zřízení věcného břemene ze dne 23. 7. 2014, č. sml. X, jejímiž stranami byl žalobce a) a vyvlastnitel, a č. sml. X, jejímiž stranami byla žalobkyně b) a vyvlastnitel, přičemž oba návrhy byly podepsány pouze vyvlastnitelem. Naopak žalobci předložili ve správním řízení Smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene ze dne 11. 4. 2013, která však byla podepsána toliko žalobci, nikoli vyvlastnitelem. Jedná se tedy o dva odlišné návrhy smlouvy, přičemž ani jedna z nich nebyla podepsána druhou stranou. Smlouva je dvoustranným právním úkonem, při absenci akceptace druhou stranou smlouva uzavřena nebyla. Podle § 43c zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (pozn. soudu: krajský soud vycházel z tohoto zákona, protože Smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene je datována dne 11. 4. 2013, tedy před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku), *včasné prohlášení učiněné osobou, které byl návrh určen, nebo jiné její včasné jednání z něhož lze dovodit její souhlas, je přijetím návrhu. Včasné přijetí návrhu nabývá účinnosti okamžikem, kdy vyjádření souhlasu s obsahem návrhu dojde navrhovateli*. Podle § 44 téhož zákona *smlouva je uzavřena*

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

okamžikem, kdy přijetí návrhu na uzavření smlouvy nabývá účinnosti. To, že vyvlastnitel podle žalobců předložil „smlouvu“ správním orgánům v jiném řízení, nelze považovat za přijetí návrhu smlouvy. Jednání vyvlastnitel tak nevedlo k uzavření smlouvy, jelikož návrh smlouvy nebyl vyvlastnitelem podepsaný a sám vyvlastnitel jeho akceptaci popírá.

31. Žalobci tvrdí, že se s vyvlastnitelem dohodli na podstatných náležitostech smlouvy, zástupce vyvlastnitel však tuto skutečnost mimo jiné v dokumentu nazvaném „Vyjádření k podání vyvlastňovaného J. P. směřujícímu do písemnosti č. j. MJ/03366/2015/OSMI/Ca ze dne 20. 1. 2015“ ze dne 23. 2. 2015 popírá. Z předložených podkladů ve spisu uzavření platné smlouvy také nevyplývá. Za tohoto stavu nemohly správní orgány vycházet z údajně platně uzavřené smlouvy o zřízení věcného břemene.

32. Námitka b) není důvodná.

f) Nepřiměřeně dlouhá doba pro zahájení účelu vyvlastnění a absence nabídky jiného pozemku

33. Podle § 24 odst. 3 písm. c) zákona o vyvlastnění *určí, v jaké lhůtě je vyvlastnitel povinen zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění; lhůta nesmí být delší než 2 roky od právní moci rozhodnutí.* Správní orgán I. stupně vysvětlil, že vzhledem k rozsáhlosti a ke složitosti účelu vyvlastnění byla určena nejdelší zákonná lhůta. S tímto hodnocením se žalovaný ztotožnil a považoval lhůtu za dostatečnou.

34. Krajský soud má za to, že je odůvodnění správních orgánů stručné, ale přezkoumatelné. V posuzované věci se jednalo o zřízení věcného břemene z důvodu vedení plynovodu, který lze obecně považovat za stavbu značného rozsahu a technické náročnosti. V případě takto specifické stavby nepovažuje krajský soud stanovenou lhůtu za excesivní.

35. Krajský soud se dále zabýval tím, zda měl správní orgán I. stupně žalobcům nabídnout jiný pozemek.

36. Podle § 10 odst. 1 zákona o vyvlastnění za vyvlastnění náleží vyvlastňovanému náhrada

a) ve výši obvyklé ceny pozemku nebo stavby včetně jejich příslušenství, došlo-li k odnětí vlastnického práva k nim, nebo

b) ve výši ceny práva odpovídajícího věcnému břemenu⁸⁾, došlo-li k omezení vlastnického práva k pozemku nebo stavbě zřízením věcného břemene nebo došlo-li k odnětí nebo omezení práva odpovídajícího věcnému břemenu.

37. Zákon o vyvlastnění v § 11 dále upravuje, že *místo náhrady uvedené v § 10 odst. 1 písm. a) se vyvlastňovanému poskytne jiný pozemek nebo stavba, dohodne-li se na tom s vyvlastnitelem; právo na vyrovnání rozdílu v ceně vyvlastněného pozemku nebo stavby a náhradního pozemku nebo stavby není dotčeno.*

38. Z citovaných ustanovení jasně vyplývá, že se náhrada nabídkou jiného pozemku poskytuje toliko v případech, dojde-li k odnětí vlastnického práva k pozemku. V posuzované věci bylo vlastnické právo žalobců omezeno zřízením věcného břemene, nikoli odňato. U omezení vlastnického práva však zákon o vyvlastnění nabídku jiného pozemku neupravuje. Správní orgány tak nepochybily, pokud žalobce s nabídkou jiného pozemku neoslovily, protože tuto možnost zákon nepředvídá.

39. Krajský soud neshledal námitku f) důvodnou.

ad c), d) a e) Nesprávná výše úplaty za zřízení věcného břemene, ke stanovení náhrady za vyvlastnění dle znaleckého posudku nebyly splněny zákonné podmínky a znalecký posudek ke stanovení náhrady za zřízení věcného břemene neodpovídá pravidlům pro oceňování majetku

40. Ustanovení § 24 odst. 3 zákona o vyvlastnění stanoví, že výroky o vyvlastnění práv k pozemku nebo ke stavbě vyvlastňovací úřad *a) rozhodne o 1. zrušení nebo omezení práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě, jichž se vyvlastnění týká, nebo 2. omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě zřízením věcného břemene ve prospěch vyvlastnitele a vymezí jeho obsah, anebo 3. odnětí vlastnického práva vyvlastňovaného k pozemku nebo ke stavbě a o jeho přechodu na vyvlastnitele, b) rozhodne, vyžaduje-li to veřejný zájem, která práva spojená s pozemkem, stavbou nebo jejich částí vyvlastněním nezaniknou, c) určí, v jaké lhůtě je vyvlastnitel povinen zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění; lhůta nesmí být delší než 2 roky od právní moci rozhodnutí.*
41. Ustanovení § 24 odst. 4 zákona o vyvlastnění upravuje výroky o náhradě za vyvlastnění.
42. V rozhodované věci správní orgán I. stupně rozhodl ve výroku 1. o omezení vlastnického práva k pozemku zřízením věcného břemene, výrokem 2. rozhodl o určení lhůty. Výrokem 3. rozhodl správní orgán I. stupně o náhradě za vyvlastnění a ve výroku 4. rozhodl o náhradě nákladů řízení. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak obsahovalo jak výrok podle § 24 odst. 3 zákona o vyvlastnění [omezení vlastnického práva zřízením věcného břemene podle § 24 odst. 3 písm. a) bod 2], tak výrok dle § 24 odst. 4 písm. a) zákona o vyvlastnění (náhrada za vyvlastnění).
43. Podle § 28 zákona o vyvlastnění *výrok podle § 24 odst. 3 lze přezkoumat v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Výrok podle § 24 odst. 4 lze projednat v občanském soudním řízení; příslušný v prvním stupni je krajský soud.* V posuzované věci tak byl krajský soud rozhodující ve správním soudnictví oprávněn přezkoumat toliko žalobní námitky brojící proti výroku dle § 24 odst. 3 zákona o vyvlastnění, tedy námitky vztahující se k vlastnímu omezení vlastnického práva.
44. Obsahem žaloby byly však i námitky, kterými žalobci brojili proti náhradě za zřízení věcného břemene. Žalobci nesouhlasili s výší náhrady, nesouhlasili se závěry znaleckého posudku, který sloužil toliko k určení náhrady za zřízení věcného břemene, a procesem stanovení znalce pro tento účel. V souladu s § 28 zákona o vyvlastnění je k přezkumu námitek souvisejících s náhradou za omezení vlastnického práva zřízením věcného břemene dle § 24 odst. 4 zákona o vyvlastnění příslušný krajský soud rozhodující v občanském soudním řízení. Krajský soud proto výrokem I. a II. tohoto rozsudku řízení o žalobě žalobkyně a) a žalobce b) proti napadeným rozhodnutím v části, v níž žalovaný zamítl odvolání žalobců proti výrokům 3. rozhodnutí správního orgánu I. stupně a v této části rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil, vyloučil k samostatnému projednání.
45. Podle usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 21. 5. 2008, č. j. Konf 34/2007-15, *„byl-li adresátem žaloby soud, který je jak soudem věcně příslušným k projednání žaloby ve správním soudnictví, tak i soudem věcně příslušným k projednání žaloby podle části páté o. s. ř., tedy tentýž soud, předá příslušný senát krajského soudu, pokud se domnívá, že předmětná věc náleží jinému senátu téhož krajského soudu, tuto věc podle rozvrhu práce tomuto senátu bez procesního rozhodování (§ 104b odst. 3 o. s. ř. a zrcadlově opačný § 46 odst. 4 s. ř. s.).* Krajský soud

rozhodující ve správním soudnictví v souladu s citovaným usnesením zvláštního senátu tak vyloučenou část žaloby předá po právní moci tohoto rozsudku senátu zdejšího krajského soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení.

F) Závěr a náklady řízení

46. Žalobu vyhodnotil krajský soud jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
47. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci nebyli v řízení úspěšní, nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který naproti tomu byl ve věci plně úspěšný, žádné náklady nad rámec plnění jeho běžných úkolů nevznikly. Proto krajský soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.
48. O náhradě nákladů řízení osob zúčastněných na řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 5 s. ř. s., když těmto osobám neuložil v řízení žádnou povinnost a neshledal ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele, které by přiznání náhrady nákladů řízení těmto osobám odůvodňovaly.

Poučení:

Proti výroku I. a II. tohoto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

Proti výrokům III., IV. a V. tohoto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 26. září 2018

JUDr. Zuzana Šnejdrová, Ph.D. v. r.
předsedkyně senátu